

Kūkai: forskellen mellem eksoterisk og esoterisk buddhisme

Buddha har tre kroppe¹; hans lære findes i to former. Læren udlagt af Nirmāna Buddha kaldes eksoterisk, da ordene er åbne og korte, og tilpasset tilhørerne. Dharma Buddhas lære kaldes den esoteriske skat; ordene er hemmelige og af absolut sandhed. De eksoteriske sutraer findes i millionvis. Samlingen er opdelt hos nogle i femten og af andre i elleve dele. Man taler om enkelte, dobbelte, tredobbelte, firdobbelte og femdobbelte Fartøjer. I diskussion af handlinger, er de seks veje til opnåelse af frelse en af deres dogmer; i forklaringen af det absolutte, er tre karakteristika afgrænset. Grunden til, at disse komplicerede dogmer opstod, var tydeligt forklaret af den Store Vismand. Ifølge den esoteriske Diamant Krone Sutra² manifesterede Buddha sig i menneskelig form og underviste i læren om den gradvise oplysnings³ Tre Fartøjer tilegnet kommende bodhisattvaer, følgere af Hinayana og kvasi-Mahayana.⁴ Buddha manifesterede sig også i sin sambhoga-krop og underviste i det universelle Ene Fartøjs eksoteriske lære tilegnet bodhisattvaerne på jord. Begge disse belæringer var eksoteriske. Dharma Buddha, som manifesterede sig for egen skyld, for sin egen fornøjelse, udlagde læren om de Tre Mysterier med kun sine egne følgere tilstede.⁵ Disse var de esoteriske belæringer. De Tre Mysteriers lære tilhører Buddhas indre visdom, og selv ikke bodhisattvaer, der har opnået ti stadier af oplysning, kan trænge ind i den, og i endnu mindre grad kan de ordinære følgere af Hinayana og kvasi-Mahayana.

Oversat (af Jørn Borup) brudstykke af "The difference between exoteric and esoteric Buddhism (*ben kenmitsu nikyō-ron*)". *Sources of Japanese Tradition*, vol 1. Compiled by Ryusaku Tsunoda, VM. Th. de Bary, Donald Keene. Columbia University press 1958: 144-145.

¹ Læren om buddhas tre kroppe ('trikāya') er udbredt indenfor intellektuelle mahayana-buddhistiske udlægninger af læren. 'Kroppene' er at forstå som aspekter af Buddhas væsen og i bredere forstand lærers status og forskelligartede anvendelser. Disse er opdelt i (på sanskrit) dharmakāya (dharma-krop; den ultimative sandhed), sambhogakāya ('fornøjelseskrop'; Buddhas inkarnation i andre verdener, i meditation og i drømme) og nirmānakāya, ('transformationskrop'; Buddhas fysiske og 'jordiske' manifestation).

² *Sarvatathāgata-tattvasamgraha*; kin: *Chin-kang-ting-ching*; jap: *Kongōchō-kyō*, også kendt som Vajrashekhara Sutra. En af de tre væsentlige helligtekster indenfor esoterisk buddhisme.

³ Indenfor mahayana-buddhismen skelnes der nogle gange mellem den 'gradvise' og den 'pludselige' oplysning. Førstnævnte lægger op til længerevarende og 'gradvis' praksis, der ultimativt forløses i oplysning. Sidstnævnte lægger op til, at man med specielt virksomme ritualer kan opnå oplysning 'her og nu'. Ofte vil der være en kompromis-fortolkning, der anser 'gradvis praksis' som forudsætning for 'pludselig oplysning'.

⁴ I Japan blev buddhistiske skoler som Hossō, Sanron og andre mahayana-skoler benævnt sådan.

⁵ Disse var fx bodhisattvaer, dragekonger etc.